

## HANS BØRLI (1918-1989)

Hans Børli var 27 år gammel da han fikk utgitt sin første diktsamling, siden er det kommet bøker hvert eller hvert annet år. Selv etter hans død gis det ut nye ting.

Børli ble født på en husmannsplass i Eidskog og måtte tidlig ut i det harde arbeidet som skogsarbeider. I barneårene kunne han gå to uker på skolen og så jobbe to uker i skogen for at familien skulle få noen ekstra inntekter. Slutt på all skolegang ble det da han fra 15-årsalderen ble skogsarbeider på heltid, noe han forble helt til hjerteinfarkt og skader satte en stopper for slitet. Da var han rundt 60.

I skogen har Børli tenkt det meste av det han har skrevet; han sier selv at han aldri har notert et eneste ord før etter arbeidstid. Men han var ikke begeistret for merkelappen "skogens dikter" som han fikk hengt på seg tidlig i karrieren, han syntes den virket begrensende og litt klissen. På den annen side var jo de 10-12 første diktsamlingene i hovedsak inspirert av skogen og arbeidet der, så karakteristikken var nærliggende.

Å samle på Børli har hittil ikke vært direkte problematisk, selv om romanene hans ikke er så vanlige. Men de siste årene har etterspørselen nærmest eksplodert, så vanskeligheten har steget kraftig. Det samme har prisene. "Tyrielden" har vært omsatt for 3000 kroner. Romanene er kommet opp i over 1000 kroner for pene eksemplarer, og også den øvrige produksjonen er raskt på vei oppover.

### HANS BØRLIS FØRSTEUTGAVER:

- 1945: Tyrielden. Dikt. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, med vignett signert St.B. \*
- 1946: Han som valte skogen. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, tegnet av Fredrik Matheson.\* Pappbind.
- 1947: Villfugl. Dikt. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, kalligrafert, usignert. \*
- 1948: Det small et skott. Skisser og fortellinger fra skogen. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, tegnet av Omar Andréen. Pappbind. **Det er to varianter av forlagsbindet:**  
**A. Pappbind. Brunt med tittel i gull på rygg. Sirkel i gull foran og etter tittel.**  
**B. Pappbind. Grønn rygg med tittel i gull og marmorert overtrekkspapir på dekker. Bord i gull foran og etter tittel. Eksemplaret som er registrert har ikke forsatsblader. Tittelfelt er for øvrig identisk med A.**
- 1949: Men støtt kom nye vårer. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, tegnet av S(verre) P(etteresen).
- 1951: Sølv og stål. Roman fra grenseskogene. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, tegnet av Omar Andréen. Sjirtingryggbind.
- 1952: Likevel må du leve. Dikt. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, tegnet, usignert.
- 1953: Under lomsriket. Roman fra Gransjøen. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, tegnet av Knut Yran. Sjirtingryggbind.
- 1954: Ser jeg en blomme i skogen -. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, tegnet av Knut Yran.
- 1957: Kont-Jo. Viser og vers fra tømmerkogene. Bokutstyr ved Fr. Tidemand-Johannessen. Tiden. Smal 8vo.  
Innbinding: Omslag, tegnet av Fr. Tidemand-Johannessen. Pappbind.
- 1958: Dagene. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, tegnet av Knut Yran.

- 1960: Jeg ville fange en fugl. Dikt. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, tegnet av G(eorg) B(arsgaard).
- 1962: Ved bålet. Dikt. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, tegnet av G(eorg) B(arsgaard).
- 1964: Hver liten ting. Dikt. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, tegnet, usignert.
- 1966: Brønnen utenfor Nachors stad. Dikt. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, typografisk.
- 1969: Som rop ved elver. Dikt. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, tegnet av Odd Hvistendahl.
- 1970: Isfuglen. Dikt. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, tegnet av Odd Hvistendahl.
- 1972: Kyndelsmesse. Dikt. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, tegnet av Rolf Andersson.
- 1974: Vindharp. Dikt. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, tegnet av Rolf Andersson.
- 1976: Vinden ser aldri på veiviserne. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, tegnet av Terje Jacobsen.
- 1979: Når kvelden står rød over Hesteknatten. Illustrert av Kåre Tveter. Aschehoug.  
Innbinding: Kartonasje, tegnet av Tveter.
- 1981: Landskap. Kulturfondet for Värmland/Hedmark. 300 nummererte eksemplarer signert av Børli og Arne Martinsen. Foreligger også i et unummerert, usignert opplag. Tverr8vo. Boken inneholder bare dikt som ikke har vært utgitt i bokform tidligere. Innbinding: Omslag, tegnet av Arne Martinsen, som også har laget en illustrasjon. Boken ble solgt sammen med "Ord över gränserna", jfr. nedenfor.
- 1981: Ord över gränserna. Kulturfondet for Värmland/Hedmark. Børli-dikt i oversettelse ved Christer Eriksson. 300 nummererte eksemplarer signert av Børli og Arne Martinsen. Foreligger også i et unummerert, usignert opplag. Tverr8vo. Innbinding: Omslag, tegnet av Arne Martinsen, som også har laget en illustrasjon. Boken ble solgt sammen med "Landskap", jfr. ovenfor.
- 1981: Dagen er et brev. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, tegnet av Helen Huse.
- 1982: Børli, Hans, og Arne Martinsen (illustr.): Dagene går mot vest. Kulturfondet for Värmland/Hedmark. Trykt i 1.800 eks. hvorav 200 er nummerert og signert av forfatter og illustratør. Tverr8vo. Innbinding: Kartonasje, tegnet av Martinsen, med makent smussomslag.
- 1984: Frosne tranebær. Dikt. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, tegnet av Kåre Tveter.
- 1987: Tusseleiken. Fortellinger og skisser. [Kongsvinger]. Eidskog kulturforlag. Opplag 3.200 eks. hvorav 200 er nummerert og signert av Børli.

Innbinding: Helbind med smussomslag, tegnet.

- 1988: Med øks og lyre. Blar av en tømmerhuggers dagbok. Vignetter av Tor Lindrupsen. Aschehoug.  
Innbinding: Pappbind, tegnet av Tor Lindrupsen. Vareomslag med foto av Børli tatt av Olav Dahl.  
En kuriositet: Det ble først laget et omslag der det sto "... tømmermanns dagbok". Dette omslaget er svært sjeldent.
- 1988: Lyriker med kvist og kva. Festskrift til Hans Børli på 70-årsdagen 8. desember. Red. av Bjørn Andresen og Juel Stubberud. [Kongsvinger]. Eidskog kulturforlag.  
Innbinding: Pappbind med smussomslag tegnet av Oddmund Mikkelsen.  
De første 60 sidene inneholder dikt og prosa som stort sett ikke er offentliggjort i bøker tidligere.
- [U.å.]: Vandring i grenseskog. Dikt av Hans Børli og malerier av Arne Martinsen. Trykt av PDC, Aurskog, i 2000 eks., derav 100 nummerert og signert av begge kunstnere. Eget forlag. Tverr4to.  
Innbinding: Pappbind med vareomslag etter maleri av Martinsen.

#### **Etter Hans Børli's død er utgitt:**

- 1991: Etterlatte dikt. På harmonikk. Siste dikt. Aschehoug.  
Innbinding: Omslag, designet av Hans Nussle. Pappbind.
- 1991: Tankestreif. Fra en tømmerhuggers dagbok. Aschehoug.  
Innbinding: Pappbind med tegning av Tor Lindrupsen på fordekkel. Ekstra vareomslag med Hans Børli's håndskrift.  
Boken ble også utgitt som Aschehougs julebok for 1991.
- 1992: Smykket fra slagmarken. Roman fra 1600-tallet. Aschehoug.  
Innbinding: Pappbind med vareomslag. Omslagsillustrasjon etter et maleri av Carl Wahlbom, "Gustav II Adolfs død".

#### **Andre utgivelser:**

- 1979: Hvem drepte den lille blå fuglen? Illustrert av Axel Ekwall. Utgitt av Statens Håndverks- og Kunstindustriskole.  
Opplag: 50 nummererte eksemplarer.  
Innbinding: Omslag, tegnet av Ekwall.  
En sjelden bok, men hører sannsynligvis ikke hjemme i oversikten, da vi tror den inneholder bare tidligere dikt.